

Eneretsbevilling

paa

Anlæg og Benyttelse af en Jernbane fra
Nørre-Sundby til Fjerritslev.

Eneretsbevilling

paa

Anlæg og Benyttelse af en Jernbane fra
Nørre-Sundby til Fjerritslev.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade
Konge til Danmark, de Venders og
Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten,
Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og
Oldenburg,

Gøre vitterligt: At Vi efter derom indgivet Andragende i Overensstemmelse med Lov Nr. 88 af 8. Maj 1894 allernaadigst ville have forundt og bevilget Hr. Landvæsenskommissær, Proprietær R. BRUUN til Boelsgaard, Ridder af Dannebrog, Hr. Landvæsenskommissær, Proprietær A. G. LASSEN til Hørbylund, Ridder af Dannebrog, Os Elskelig Hr. N. R. RUMP, Vor Amtmand over Hjørring Amt, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Hr. Godsejer P. B. SCAVENIUS til Voergaard, Ridder af Dannebrog, Os Elskelig Hr. I. F. SIMONY, Vor Borgmester og Auktionsdirektør i Aalborg, Ridder af Dannebrog, og Os Elskelig Hr. S. F. E. O. SKEEL til Stamhuset Birkelse, Vor Kammerherre og Hofjægmester, Kommandør af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Eneret til at anlægge en Jernbane fra Nørre-Sundby til Fjerritslev samt til indtil 1ste Januar 1990 at benytte denne til Befordring af Personer og Gods ved Hjælp af Lokomotiver, idet Vi dog ville have Staten forbeholdt Eneret til Jernbanetransporten mellem de Punkter paa Statsbanerne, med

hvilke førstnævnte Bane ved Forbindelse med andre Jernbaner maatte komme i Berøring.

Bevillingen meddeles derhos paa følgende Betingelser:

I.

§ 1.

Banen bygges som let Lokomotivbane. Indhegning af Banen og Anbringelse af Led ved Vejoverkjørsler vil i Regelen kunne bortfalde undtagen paa enkelte stærkt befærdede Punkter.

Angaaende Banens Retningslinie og Bygningsmaade ere Bevillingshaverne i øvrigt underkastede vedkommende Ministers Bestemmelse paa Grundlag af de af Bevillingshaverne forelagte fuldstændige Planer til Anlægget.

Endvidere skal Bevillingshaverne være underkastede Ministerens Bestemmelse om Banens Forsyning med alt Tilbehør, derunder de til dens første Anlæg fornødne Lokaler for Told-, Post- og Telegrafvæsen.

Vilkaarene for Banens Tilslutning til Statsbanernes Station ved Nørre-Sundby eller for en Medafbenyttelse af denne fastsættes af Ministeren.

§ 2.

Bevillingshaverne ere pligtige at meddele Ministeren alle af denne begærte Oplysninger angaaende Tilvejebringelsen af den udover Statskassens Bidrag (jfr. § 14) fornødne Anlægskapital. Senest inden 1ste Februar 1895 skulle de derhos godtgjøre, at mindst 10 p. Ct. af denne Del af Anlægskapitalen er til Stede. I modsat Fald er Bevillingen forbrudt.

§ 3.

Expropriationen af de til Baneanlægget fornødne Grunde m. m. foretages i Henhold til Reglerne i For-

ordningen af 5. Marts 1845. For saa vidt der til Anlægget maatte blive indtaget Grunde, der tilhøre Staten, gives fuldt Vederlag for disse.

Udbetalingen af Erstatninger til de skadelidende, af Diæter og Befordringsudgifter til Medlemmerne af Besigtigelses-, Expropriations- og Taksationskommissioner m. v. sker efter nærmere Bestemmelse af Ministeren. Hvis det af denne forlanges, at Udbetalingen skal ske gennem Statskassen, skulle Bevillingshaverne være pligtige at stille et Beløb af indtil 30,000 Kroner pr. Mil af Banens Længde til Ministerens Raadighed samt desuden paa Forlangende efterhaanden at udrede det Beløb, som Ministeren anser fornødent til disse Udgifters Dækning, saaledes at Statskassen ingen Sinde kommer til at staa i Forskud hertil for Bevillingshaverne. Skulde disse ikke udrede de saaledes forlangte Beløb inden Udløbet af de Tidsfrister, som Ministeren i saa Henseende maatte fastsætte, skal Vor Regering være berettiget til herfor at holde sig til den af Bevillingshaverne stillede Sikkerhed, jfr. § 11, og til at standse Jernbaneanlægget.

§ 4.

Alle Arbejder ved Bygningen af Banen med Tilbehør skulle, for saa vidt ikke anderledes af Ministeren bestemmes, udbydes i Licitation i Henhold til Betingelser, der approberes af Regeringens tekniske Kontrol, jfr. § 7.

Bevillingshaverne ere pligtige at drage Omsorg for, at der til Udførelse af disse Arbejder ikkun anvendes indenlandsk Arbejdskraft. Undtagelse herfra kan kun finde Sted under særlige Forhold og med udtrykkeligt Samtykke af førstnævnte Kontrol.

Uden tvingende Nødvendighed maa der ikke arbejdes ved Anlægget paa Søn- og Helligdage.

Forinden Anlæggets Paabegyndelse skulle Bevillings-

haverne drage Omsorg for, at alle Arbejderne ved Anlægget forsikres mod Ulykkestilfælde under Arbejdet paa en efter Ministerens Skøn fyldestgørende Maade.

Bevillingshaverne ere pligtige at underkaste sig samt ere ansvarlige for Overholdelsen af de Bestemmelser, som af Ministeren maatte blive trufne til Sikkerhed for Udbetalingen af tilgodehavende Løn til Arbejderne ved Banens Anlæg.

Ved Anlæggets Udførelse bliver særlig at iagttage:
 at ingen af de Fortidsminder, Stendysser, Høje eller Borgpladser, som ligge i den afstukne Jernbanelinie, sløjfes eller afgraves, uden at der forinden i betimelig Tid er givet Direktionen for Nationalmuseet Lejlighed til at foranstalte en planmæssig Undersøgelse af vedkommende Oldtidsminde,
 at ingen Materialier af Jord, Sten eller Grus tages fra Fortidsminder af ovennævnte Art, beliggende langs Banelinien, uden at forinden ovennævnte Direktion har afgivet Erklæring om, hvor vidt Mindesmærket fortjener at fredlyses, samt
 at alle de Oldsager, der under Arbejdernes Udførelse maatte findes f. Eks. ved Gennemskæring af naturlige Bakker eller i Moser, afleveres til den tekniske Kontrol for af denne at indsendes til Nationalmuseet, fra hvilket der vil blive udbetalt Finderen en passende Dousør.

§ 5.

Til Overholdelse af Orden og Sikkerhed under Banens Bygning vil, saa vidt saadant af Regeringen maatte anses fornødent, blive anordnet et eget Politipsyn, hvis Indretning nærmere fastsættes af Regeringen, efter at der er givet Bevillingshaverne Lejlighed til at ytre sig herover.

Dette Politis Anordninger inden for Grænserne af

dets Omraade og Myndighed skulde Bevillingshaverne være pligtige at underkaste sig.

§ 6.

Den almindelige Kontrol fra Regeringens Side med Hensyn til det hele Anlæg og Overholdelsen af de derom gældende Bestemmelser vil blive ført af den af Os beskikkede Kommissarius.

Alle Forhandlinger mellem Regeringen og Bevillingshaverne ske gennem denne Embedsmand. Til ham indsendes saaledes alle Skrivelser og Andragender fra Bevillingshaverne til Regeringen. Kommissarius og de under ham fungerende Medhjælpere skulde til enhver Tid have fri Adgang til alle Dele af Anlægget, og der skal af Bevillingshaverne meddeles Kommissarius alle de Oplysninger, som han maatte fordre. Han skal have Myndighed til at paatale og standse ethvert Foretagende fra Bevillingshavernes Side, som han anser stridende mod de fastsatte Bestemmelser og gældende Love og Anordninger eller uforeneligt med den offentlige Sikkerhed. Hans Paatale i saa Henseende skal uvægerligen tages til Følge, indtil Sagen i fornødent Fald efter Bevillingshavernes Forlangende er afgjort ved Ministerens Resolution.

§ 7.

Udøvelsen af den specielle tekniske Kontrol med Anlægget vil af Ministeren blive overdraget til en Ingeniør. Til denne have Bevillingshaverne at indsende alle Planer, Tegninger m. v. til Approbation, ligesom i Almindelighed alt, hvad der angaar Arbejdernes Udførelse, vil blive paaset af denne tekniske Kontrol paa Regeringens Vegne i Overensstemmelse med den Instruktion, som af Ministeren gives samme. Alle Planer, Kort og Tegninger skulde indsendes in duplo, hvorefter det ene Eksemplar

sendes tilbage til Bevillingshaverne med Kontrollens Paategning.

Den kontrollerende Ingeniør og dennes Medhjælpere skulle til enhver Tid have fri Adgang til alle Dele af Anlægget og til de Steder, hvor der arbejdes, og der skal af Bevillingshaverne gives dem alle de Oplysninger, som mundtlig eller skriftlig maatte fordres med Hensyn til Anlægget og Arbejderne paa samme m. v. Kontrollen skal have Myndighed til at foretage alle de efter dens Skøn nødvendige Undersøgelser og Prøver med de leverede Materialier, de udførte Arbejder m. m., samt til i dette Øjemed, at kræve den fornødne Bistand af Bevillingshaverne. Kontrollen er berettiget til at forkaste de af Bevillingshaverne foreslaaede Konstruktioner eller leverede Materialier, som den anser for uskikkede til Øjemedet, og til at fordre enhver Del af Arbejdet, som den anser for ufyldstgørende, omgjort.

Bevillingshaverne kunne indanke de af den tekniske Kontrol givne Paalæg for Ministeren, men ere pligtige til, naar saadant forlanges af Kontrollen, foreløbig at rette sig efter dennes Paalæg uden at kunne fordre nogen Erstatning for det herved mulig paaførte Tab.

§ 8.

Anlægget af Banen skal fremmes saaledes, at den i alt væsentligt er færdig og under Iagttagelse af de nedenfor i § 9 givne Forskrifter i sin hele Udstrækning kan aabnes for Driften efter en fuldstændig Driftsplan senest 4 Aar efter denne Bevillings Dato. Saafremt denne Termin ikke iagttages, skal Bevillingen være forbrudt, medmindre det godtgøres, at Terminens Overholdelse er bleven umuliggjort ved Bevillingshaverne utilregnelige Omstændigheder, saasom Naturbegivenheder, Arbejdsstandsninger eller andet deslige.

§ 9.

Banen maa ikke aabnes for Driften, førend Tilladelse dertil er meddelt af Ministeren og der ved anstillede Prøver og Undersøgelser er opnaaet Vished for, at Anlægget med Tilbehør samt det fornødne Driftsmateriel er af god Beskaffenhed og det fornødne Tjenestepersonale tilstrækkelig indøvet.

§ 10.

De ved Førelsen af Regeringens Tilsyn med Banens Anlæg foranledigede Udgifter afholdes af Bevillingshaverne og henregnes ikke til Anlægskapitalen i Henhold til nedenstaaende § 13. Ministeren bestemmer, hvilke Udgifter der henhøre herunder.

§ 11.

Førend nogen Del af Anlægget paabegyndes, skulle Bevillingshaverne supplere det inden Bevillingens Udfærdigelse stillede Depositum af 20,000 Kroner til 80,000 Kroner i saadanne Effekter, som Ministeren vil tage for gode. Det saaledes stillede Depositum skal tjene Regeringen til Sikkerhed for de ovenanførte Betingelsers Opfyldelse, og skulde Regeringen være nødsaget til at gøre sig betalt i samme, skulle Bevillingshaverne være forpligtede til under Bevillingens Fortabelse uden Ophold at supplere Sikkerheden til det nævnte Beløb. Den stillede Sikkerhed bliver, for saa vidt den ikke benyttes til Dækning af Statskassens Krav paa Bevillingshaverne, at tilbagebetale, naar hele Anlægget er fuldført og aabnet for Driften overensstemmende med de foranførte Bestemmelser.

§ 12.

Forbrydes Bevillingen, hjemfalde de af Bevillingshaverne deponerede Beløb, jfr. § 11, til Statskassen.

II.

§ 13.

Senest 6 Maaneder efter Banens Aabning for Driften bliver der af Bevillingshaverne at forelægge Ministeren et fuldstændigt Regnskab over den hele til Anlægget anvendte Anlægskapital, beregnet paa den i fornævnte Lov Nr. 88 af 8. Maj 1894 § 3, 1ste Stykke, ommeldte Maade. For saa vidt Udbetaling af Erstatningsbeløb m. v. i Anledning af de til Baneanlægget fornødne Grunde har fundet Sted gennem Statskassen, jfr. ovenfor § 3, 2det Stykke, bliver dog Regnskabet herover at aflægge ved Kommissarius; imod dette Regnskab, i hvilket der ikke bliver at beregne Bevillingshaverne nogen Rente af de af dem indbetalte Summer, skulle de ikke med Retsvirkning kunne fremsætte nogen Indsigelse.

Bevillingshaverne ere forpligtede til at give den, der paa Ministerens Vegne reviderer det af Bevillingshaverne aflagte Anlægsregnskab, Adgang til at gennemgaa de ved Anlægget førte Bøger, ligesom de uvægerlig have at meddele alle af Ministeren eller Revisor i øvrigt begærte Oplysninger vedkommende Regnskabet.

§ 14.

Af Statskassen ydes til Baneanlægget et Bidrag, udgørende Halvdelen af den hele til Anlægget ifølge aflagt Regnskab bevislig anvendte Anlægskapital, jfr. § 13.

Forskud paa Statskassens Bidrag kunne efter Ministerens nærmere Bestemmelse ydes Bevillingshaverne paa deres Begæring, efterhaanden som Anlægget skrider frem, og i Forhold til Størrelsen af de af Bevillingshaverne alt anvendte Bekostninger paa Anlægget. Endelig Afregning med Hensyn til Bidraget finder Sted snarest mulig, efter at Anlægsregnskabet ved Ministerens Foranstaltning er revideret.

§ 15.

For Statskassens Bidrag til Anlægget efter foranstaaende § 14 bliver der af Bevillingshaverne at udstede særlig Forskrivning, ifølge hvilken Statskassen for sit Bidrag nyder samme Ret som de almindelige Bidrag fra Kommuner eller private.

Det er Bevillingshaverne forbudt at optage Laan mod Prioritet i Baneanlægget med Tilbehør, ligesom der efter nærværende Bevillings eventuelle Overdragelse til et Aktieselskab, jfr. § 35, ikke for nogen Del af Aktiekapitalen vil kunne udstedes Fortrinsaktier.

III.

§ 16.

Alle Medlemmerne af Bestyrelsen for Banen saavel som alle ved denne ansatte skulle have dansk Indfødsret og være danske Undersaatter.

Ingen kan ansættes i en overordnet Stilling ved Banen, førend Kommissarii Samtykke til Ansættelsen er erhvervet.

Alle ved Banens Drift ansatte skulle være forsikrede mod Ulykkestilfælde under deres Arbejde paa en efter Ministerens Skøn fyldestgørende Maade.

§ 17.

Tilsynet fra Regeringens Side med Banen efter dens Anlæg samt med dens Drift saavel i økonomisk som i teknisk Henseende føres af Kommissarius overensstemmende med den for ham af Ministeren udfærdigede Instruks.

Anser Ministeren det nødvendigt, kan han derhos beskikke en sagkyndig Mand til at bistaa Kommissarius ved det specielle tekniske Tilsyn med Banen og Driftsmateriellet.

De nævnte Embedsmænd skulle have fri Adgang til Banen og dens Tilbehør samt fri Befordring paa Banen, og Bevillingshaverne skulle være pligtige at meddele dem enhver af dem begjært Oplysning vedkommende Banen og dens Drift og rette sig efter de af dem givne Paalæg, dog under Rekurs til Ministeren.

Udgifter til det heromhandlede Tilsyn ere Bevillingshaverne uvedkommende.

§ 18.

Bevillingshaverne ere underkastede Ministerens Bestemmelse om de fornødne Foranstaltninger til at hindre Ildsvaade paa de til Banen stødende brandfarlige Arealer.

I øvrigt vil der af Ministeren til Oprettelse af Orden og Sikkerhed for Færdselen paa Banen blive udfærdiget et Politireglement, som bliver uvægerlig at følge under Banens Benyttelse.

§ 19.

Der forbeholdes Ministeren Approbation paa Planen for de ordinære Banetogs Anordning og Gang samt Ret til deri senere at bestemme saadanne Forandringer, som han maatte anse nødvendige eller nyttige.

§ 20.

Paa Banens Takster og Reglementer for Befordring af Personer, Gods og Kreaturer forbeholdes ligeledes Ministerens Approbation.

Samtlige Instrukser og øvrige Reglementer for Tjenesten paa Banen blive at forelægge Kommissarius, førend de træde i Kraft. De Forandringer, han maatte fordre foretagne i dem, have Bevillingshaverne at tage til Følge.

§ 21.

Bevillingshaverne ere pligtige at erstatte al den Skade, som ved Befordringen paa Banen tilføjes de paa samme befordrede Personer eller Gods eller ogsaa andre Personer eller Gjenstande, og kunne ikkun fri sig fra denne Forpligtelse ved at bevise, at det enten er den skadelidendes egen Skyld, at han har lidt Skade, eller at denne er bevirket ved et uafvendeligt Tilfælde.

I Tilfælde af Overtrædelser fra Bevillingshavernes Side af de for Banens Drift approberede Reglementer, Instrukser m. v., ligesom ogsaa, naar Ulykker maatte indtræffe, der af Ministeren skønnes at være Bevillingshaverne tilregnelige, uden at der dog findes Anledning til offentlig Paatale, kan Ministeren paalægge Bevillingshaverne en Mulkt, som bliver at udrede uden al Rettergang. Dette gælder ogsaa for Overtrædelser af nærværende Bevilling, for saa vidt disse ikke efter Bevillingens eget Indhold maatte medføre yderligere Virkninger.

§ 22.

Bevillingshaverne ere pligtige under en Mulkt, hvis Størrelse og Anvendelse bestemmes af Ministeren, stedse at holde Banen med alt Tilbehør i uformindsket og forsvarelig Stand, overensstemmende med de for dens Anlæg og Drift fastsatte Regler. Naar Driften maatte kræve det, skal Ministeren kunne paalægge Bevillingshaverne at udvide Banens Driftsmateriel og Inventar.

For saadanne Forandringer eller Udvidelser af Post-, Telegraf- og Toldvæsenets Lokaler, som efter disses første Indretning maatte blive paalagte Bevillingshaverne, skulle de nyde en passende Godtgjørelse efter vedkommende Ministers Bestemmelse.

§ 23.

Saa vel ved Banens Anlæg som senere under dens Drift skulle Bevillingshaverne underkaste sig vedkommende Ministers Fordringer med Hensyn til, hvad der skal iagttages i Henseende til Undersøgelse og Transport af toldpligtigt Gods, samt med Hensyn til Afgivelse og Indretning af Vogne for Brev- og Pakkeposten.

For Posternes Transport nyde Bevillingshaverne Godtgjørelse efter en af vedkommende Minister fastsat Takst.

Bevillingshaverne skulle, hvis saadant af Ministeren forlanges, til Jernbanetelegraf anvende Stænger, præparerede efter en af Ministeren angiven Methode og af saadanne Dimensioner, at Statstelegrafens Linier derpaa, om ønskes, kunne anbringes. Hvis Stængerne saaledes af Statstelegrafbenyttes, overtager denne Stængernes Vedligeholdelse for saa lang Tid, som den benytter dem. Telegrafapparaterne, der anvendes, skulle, hvis det af Ministeren forlanges, være af den Konstruktion, som benyttes ved Statstelegrafbenyttes, og de dermed forsynede Jernbanestationer skulle paa Forlangende af Ministeren kunne benyttes til offentlig Korrespondance paa Betingelser, der nærmere fastsættes af ham. Saafremt der til Banens Tjeneste maatte blive benyttet Telefonanlæg, skulle Bevillingshaverne herved være underkastede lignende Bestemmelser som foran fastsat med Hensyn til Telegrafanlæg.

§ 24.

Det forbeholdes Regeringen i Krigstid at bestemme Betingelserne for Banens Benyttelse til Befordring af Tropper eller til andet militært Øjemed.

For Beskædigelser af Banen m. v. i Krigstilfælde, hvad enten de ske ved Fjenden, eller de foretages til Landets Forsvar, paahviler der ikke Statskassen nogen Erstatningspligt.

De Bevillingshaverne tilkommende Rettigheder forblive i øvrigt i Krigstid sikrede i deres fulde Omfang.

§ 25.

Bevillingshaverne skulle være pligtige at underkaste sig de Bestemmelser, som af Ministeren maatte træffes med Hensyn til civile og militære Myndigheders Adgang til under Udførelsen af deres Tjenesteforretninger at betrede Banens Terrain.

§ 26.

I det Tilfælde, at Regeringen skulde agte selv at anlægge eller at tillægge andre Bevilling til Anlæg af Jernbaner, der ønskes satte i Forbindelse med den her omhandlede Jernbane, skulle Bevillingshaverne være underkastede de Bestemmelser, som i Betingelserne for den gensidige Tilslutning og Drift fastsættes af Ministeren.

§ 27.

Til Sikkerhed for Banens fortsatte og uforstyrrede Drift efter dens Aabning for Færdselen skulle Bevillingshaverne være forpligtede til at danne en Reserve- og Fornyelsesfond, svarende til 10 p. Ct. af Anlægskapitalen (jfr. § 13). Større Fornyelser og Udvidelser af Anlægget med Tilbehør kunne kun med Ministerens Billigelse afholdes af Fonden og kun, for saa vidt denne derved ikke bringes ned under 5 p. Ct. af Anlægskapitalen. Naar der er gjort Brug af nogen Del af Fonden, skal den af Banens Overskud bringes op til sin oprindelige Størrelse, førend der kan udbetales Udbytte til Bidragyderne, eventuelt Aktionærene. Saa længe Fonden ikke er bragt op til 5 p. Ct. af Anlægskapitalen, skal dertil henlægges 40 p. Ct. af det aarlige Driftoverskud, derefter

10 p. Ct. af samme, indtil Fonden er bragt op til 10 p. Ct. af Anlægskapitalen.

Reserve- og Fornylsesfonden gøres rentebærende efter en Ministeren af Bevillingshaverne forelagt Plan.

Alle Fonden tilhørende Værdipapirer skulle forsynes med Paategnelse af Kommissarius om deres Bestemmelse.

§ 28.

Hvert Aar inden en af Ministeren fastsat Frist skal til dennes Approbation indsendes af Bevillingshaverne et Overslag over Banens Drift i det paafølgende Driftsaar, dette beregnet saaledes, som af Ministeren nærmere bestemmes. De Forandringer, som Ministeren foretager i Budgettet, ere Bevillingshaverne pligtige at tage til Følge, ligesom de ere uberettigede til uden Ministerens Approbation at afholde Udgifter, som ikke have Hjemmel i det approberede Budget, eller at overskride de deri opførte Summer.

§ 29.

Senest 3 Maaneder efter Udgangen af hvert Driftsaar have Bevillingshaverne at indsende til Ministeren et i Henhold til det approberede Budget affattet, specificeret og dokumenteret Regnskab over Banens Indtægter og Udgifter i det forløbne Driftsaar. Forinden dette Regnskab ved Ministerens Foranstaltning er revideret og befundet rigtigt, kan intet Udbytte udbetales.

IV.

§ 30.

Bevillingshaverne skulle være uberettigede til uden Ministerens Samtykke:

- a. at bortforpagte Banens Drift;
- b. at afhænde nogen til Banen hørende Grundejendom

eller noget til Banen hørende og til dens Øjemed brugeligt væsentligere Materiale;

- c. at købe ny Grundejendom for Banen;
- d. at afslutte Kontrakt med andre Befordringsanstalter om Tilslutning til disse eller om fælles Benyttelse af Banen eller dens Tilbehør.

§ 31.

Bevillingshaverne ere forpligtede til at underkaste sig alle de almindelige Love og Anordninger, som for Tiden ere eller herefter maatte blive gældende for Jernbaners Anlæg og Drift i Kongeriget Danmark.

Bevillingshavernes Værnething er den kongelige Landsover- samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn.

V.

§ 32.

Der tilstaaes Bevillingshaverne følgende Rettigheder og Begunstigelser med Hensyn til det her omhandlede Anlæg:

- a. De til Baneanlægget benyttede Grunde samt derpaa til Anlægget opførte Bygninger fritages for alle ellers paa Grunde og Bygninger hvilende kongelige Skatter, Afgifter og Byrder.
- b. Afslutning af Overenskomster i Anledning af Banens første Anlæg som og Udstedelse og Overdragelse af Aktiebrev og Forskrivninger til Statskassen og til Kommuner eller private, som have ydet Bidrag til Anlægget, jfr. § 15, kunne foregaa uden Brug af stemplet Papir.
- c. Der indrømmes Bevillingshaverne Godtgjørelse for Indførselstold af de Genstande, som anvendes til Anlægget af Banen og dennes første Forsyning med

Driftstilbehør, dog at Bevillingshaverne i Henseende til Bevislighederne for det indførtes Værdi og Anvendelse efter Bestemmelsen saavel som til Kontrollen hermed ville have at underkaste sig de Forskrifter, som herom gives af Ministeren.

VI.

§ 33.

Efter 25 Aars Forløb fra Banens Aabning i hele sin Udstrækning skal Staten være berettiget til at overtage Banen med Tilbehør og med derpaa hvilende Forpligtelser enten mod Udredelsen af et Vederlag lig det tyvedobbelte af Gennemsnittet af Banens Nettoudbytte i de sidste 3 Aar, der gaa forud for det Aar, i hvilken den forlanges overdragen til Staten, eller mod Udredelsen af en Sum, der svarer til den Kapital, som bevislig er anvendt til Anlægget af Banen. Der forbeholdes Staten Valget mellem disse to Overdragelsesmaader, og kan der i begge Tilfælde efter uvillige Mænds Skøn fradrages i Vederlaget et passende Beløb, saafremt Banen med Tilbehør ikke paa Overdragelsens Tid i enhver Henseende findes i fuldstændig og vel vedligeholdt Stand.

Regeringen skal imidlertid være berettiget til inden det ovennævnte Tidspunkt at fordre Banen overdragen efter de ovenanførte Bestemmelser, saafremt Driften uden uafvendelig Nødvendighed og uden Regeringens Samtykke afbrydes, ligesom Regeringen i et saadant Tilfælde ogsaa skal være berettiget til at etablere en midlertidig Drift for Bevillingshavernes Regning og paa dissers Risiko og vedblive dermed, indtil Bevillingshaverne paa fyldestgørende Maade godtgøre at være i Stand til selv at fortsætte Driften. Mod det af Regeringen for den midlertidige Drift aflagte Regnskab kan der ikke med Retsvirkning rejses nogen Indsigelse af Bevillingshaverne.

§ 34.

I Tilfælde af Meningsulighed mellem Ministeren og Bevillingshaverne om, hvorledes Banens Nettoudbytte skal beregnes, skal Sagen i Mangel af mindelig Overenskomst afgøres ved Voldgift. I dette Øjemed vælger hver af Parterne en Voldgiftsmand. Naar disse Mænd blive enige om en Afgørelse, er denne forbindende for begge Parter, men blive de ikke enige, tilkalder Ministeren en i de paagældende Forhold særlig kyndig Mand, ved hvis Afgørelse det da skal have sit endelige Forblivende. Denne skal ved sin Afgørelse ikke være bunden til at tage en af Parternes Paastande til Følge eller til at vælge mellem de tvende Voldgiftsmænds Kendelser. Ved Voldgiftskendelsen bestemmes det tillige, hvilken af Parterne der skal bære Udgifterne ved Voldgiften.

VII.

§ 35.

Nærværende Bevilling skal det staa Bevillingshaverne frit for at overdrage til et Aktieselskab, der i saa Fald indtræder i alle de Bevillingshaverne tilkommende Rettigheder og paahvilende Forpligtelser. Dog forbeholdes det Ministeren efter Forslag af Bevillingshaverne at fastsætte de fornødne Bestemmelser for et saadant Selskab og derunder Regeringens Andel i og Kontrol med Bestyrelsen af Selskabets Anliggender, Banens og Driftens Bestyrelse samt Aktiebrevs Udstedelse, i hvilken sidste Henseende det særlig bliver at iagttage, at Regeringens Samtykke udkræves til Aktiekapitalens Forøgelse og til Udstedelsen af nye eller forandrede Aktier.

Senere Overdragelser af Bevillingen kunne kun finde Sted med Ministerens Samtykke.

§ 36.

Med Hensyn til Bevillingens Fortolkning skulle Bevillingshaverne være underkastede Ministerens Kendelse.

Hvorefter alle vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet paa Bernstorff, den 14. September 1894.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Ingerslev.